

SDRUŽENÁ VÝROBA

Jedním z faktorů ovlivňující zaměření VPÚ je **sdrúženost výroby**:

1. Sdrúžená výroba: JÚS x DOÚS, výkonově orientované účetnictví

2. Nesdrúžená výroba:

- Prostá - JÚS, odpovědnostně x výkonově orientované účetnictví
- Fázová - JÚS x DOÚS, odpovědnostně x výkonově orientované účetnictví
- Stupňová - JÚS x DOÚS, odpovědnostně x výkonově orientované účetnictví
- Zakázková - JÚS, výkonově orientované účetnictví

SDRUŽENÁ VÝROBA

Zpracovává suroviny:

⇒ hlavní produkty – základní výstup sdrúžené výroby

⇒ vedlejší produkty – nejsou hl. cílem činnosti, ale nutně vznikají při výrobě

CHARAKTERISTIKA:

1. Při daném technickém a technologickém řešení činnosti je velmi **omezená možnost ovlivnit poměr výstupů**.
2. Je obtížné alokovat náklady – hledat příčinnou vazbu mezi nákladem a výkonem.
3. Není vhodné na základě alokovaných sdrúžených nákladů provádět rozhodování o objemu a sortimentu výkonů.
4. Velmi opatrně je třeba zacházet s alokovanými sdrúženými náklady jako s nástrojem při řízení hospodárnosti a motivaci zaměstnanců.

Důvody pro alokování nákladů mezi jednotlivé výkony:

1. Ocenění zásob vlastní výroby.
2. Obhajoba ceny – trh s řadou sdružených výkonů je zpravidla určitým způsobem monopolizovaný (existuje omezený počet výrobků a odběratelů), nepůsobí zde tradiční tržní vztahy a ceny se stanovují na základě individuálního vyjednávání.
3. Ocenění výkonů v rámci hodnotového řízení podniku – sdružené náklady mohou sloužit jako základna hmotné zainteresovanosti (někdy jen omezeně).

METODY VYČÍSLENÍ NÁKLADŮ

1. **Odčítací způsob:** považuje výnos z prodeje vedlejšího výkonu jako snížení nákladů vynaložených na hlavní výkon

Vyčíslení nákladů na vedlejší produkty:

- odhad
- výnos z prodeje

2. **Rozčítací způsob:** alokuje náklady na hlavní produkt

a) vychází z **hodnotových veličin** – prodejní cena, tržba, příspěvek k tržbám

b) vychází z **naturálních veličin** – objem, hmotnost apod.

3. **Jejich kombinace**

ÚČTOVÁNÍ

Kalkulační účty: umožňují sledovat náklady přímo přiřaditelné konkrétnímu druhu výkonu

Uspořádací účty: určené pro sledování společných režijních nákladů, vyvolaných zajištěním dílčích fází reprodukčního procesu